

Joanna Lech
Trans

INSTYTUT

Mikołów 2016

Odczuwam moje życie tak, jakby mnie nim tłuczono.

Fernando Pessoa, *Księga niepokoju*,
tłumaczenie: Michał Lipszyc.

Jakby z rozpędu

Berlitz
Seam

W spektaklu tym odgrywam wszystkie role, kolejno
ściągam słuchawki, ociekam żywicą i mówię o deszczu.
Stoję tak nieruchomo, jakbym parzyła, mówię o deszczu,
bo jestem rzeką, mówię, że upał, bo lepsz się do mnie
oczami, ale nocą, mówiłeś, śniło ci się, jak wyłam.

I to, jak wbijałam gwoździe w śliwki (kamieniem).
Kłęczałam na śniegu, chciałam wyssać ci szpik (z łopatek)
(chciałbyś) (z łopatek czy z bioder?) Zataczałam łuki
w powietrzu (rękami?) i wyłam. Zagrażałam światu.

Na przykład sowy

Don't swallow the cap
The National

Ciche *Jolene* zza drzwi. Śmierć jest znacznie ciekawsza
od spania. Napady śmiertelnego poświęcenia i szelest kapci.
Gdy skończyła się kawa i nie chce się iść po kawę.
To się puszcza ciemnego bluesa. I pisze pojedyncze zdania.
Ale takie sowy, na przykład, od dawna nie przylatują
na moje okno. Gołębie też nie, moje szyby obsiadły
teraz małe, zielone owady i nie będę już więcej
pisać o oknach.

I nie wiem, czy mi się to nie śni.

(Ale śniło się, że cię zgubiłam między półkami z Tuwimem,
bo pani kazała układać. I jeszcze ta cała zabawa w bierki,
zgniatanie biedronek, rozrzucanie fiszek, naprawdę?)

Krztyny

Sonic Youth
Sunday

Dziś jednak uciekam. Słyszę szum kropel
na trawie i nie ma we mnie ni krztyny spokoju.
Natychmiast chciałabym nie żyć albo bawić się
w chowanego w twojej wielkiej, dusznej głowie.
Pocąc się w deszczu, chciałabym wyjechać.
Kraść samochody w Meksyku, robić tatuaże
dziewczynom z Saint Tropez. I żeby były
te wąskie, niebieskie korale na przegubach
ich dłoni i żeby był przeciąg.

Łatwy i szybki dochód

Needle in the hay
Elliott Smith

Albo nagle ten układ: nie mogę cię znieść
ani znieść braku ciebie między palcami.
Żadnych słów, tylko zakrętki na blacie
i oskubany wosk. (Czułość, która powinna
zostać jedynie na zdjęciach). I przypominam
sobie, jak zawsze od dymu śmierdziały
mi włosy, a ty się brzydziłeś poręczą.

Im bardziej się miotasz, tym bardziej
się mijasz. Szalenie obca i sprawna,
weź zimę z zaskoczenia!

Wyobraź sobie; w jednej chwili przychodzi sms
i pies wyje pod oknem tak przeraźliwie,
że cierpną od tego kości.

Sen, w którym strzelasz

If you stayed over
Bonobo

do kaczek, skrzelami. W tej czapce
z pomponem, co tak śmiesznie dyndał
na święta. Hej, wejt! Gdy pociągasz
za spust, pęka mi głowa.

Masz długie palce i przerwę między zębami.
W upale pocisz się bardzo i gdy pociągasz
za spust, strzela mi w stopie. Hej,

wejt! Rybie haczyki brzęczą w kartonie.
Sen, w którym strzelasz do mnie palcami
i gdy się uśmiechasz, w tej przerwie

jest ogień.

Zawroty (dizzy, dizzy)

I'm slowly turning into you
The White Stripes

Miejsce twojej głowy jest na moim ramieniu.
Znaczą, tutaj pasuje, chciałam powiedzieć.
Zupełnie, jakby ktoś nas razem obrał. Widzisz?
Wybrał miąższ łyżeczką i rozciął przez pół.

Ale czy to w czymś pomoże, że pada i czy na pewno
chcesz wziąć mnie sobie na kark, tak, jak się wylewa
za kołnierz iskry, burzę i cały smutek świata? Tak,
chciałam powiedzieć, że przeciął. Po więzach.
Krwii. A rysa?

Czasem mam w sobie taki myślnik, taki szum.

Soundtrack

<i>Berlitz</i> , Seam	7
<i>Don't swallow the cap</i> , The National	8
<i>Sonic Youth</i> , Sunday	9
<i>Needle in the hay</i> , Elliott Smith	10
<i>If you stayed over</i> , Bonobo	11
<i>I'm slowly turning into you</i> , The White Stripes	12
<i>Minor Work</i> , Suuns	13
<i>Klaszczę w dłonie</i> , Variété	14
<i>The slow drug</i> , PJ Harvey	15
<i>You are the sunshine of my life</i> , Chokebore	16
<i>Się ściemnia</i> , Maanam	17
<i>Dead radio</i> , Rowland S. Howard	18
<i>Talk to me</i> , Peaches	19
<i>Hey</i> , Pixies	20
<i>What I Saw</i> , John Frusciante	21
<i>Lust Or Love</i> , Black Box Revelation	22
<i>Give me the cure</i> , Fugazi	23
<i>Soul kitchen</i> , Patti Smith	24
<i>Oh my god</i> , Ida Maria	25
<i>Desire by blue river</i> , Mark Lanegan & Bertrand Cantat	26
<i>Oats in the water</i> , Ben Howard	27
<i>Love you to pieces</i> , The Eeries	28
<i>Every eye open</i> , Jesse Marchant	29
<i>Candy says</i> , The Velvet Underground	30
<i>I'm only joking</i> , Kongos	31
<i>Taniec lekkich goryli</i> , Bielizna	32
<i>Let me be</i> , The Greenhornes	33
<i>Push the Sky Away</i> , Nick Cave and the Bad Seeds	34
<i>Heart in a cage</i> , The Strokes	35
<i>No surprises</i> , Amanda Palmer	36

Spis treści

Jakby z rozpędu / 7
Na przykład sowy / 8
Krztyny / 9
Łatwy i szybki dochód / 10
Sen, w którym strzelasz / 11
Zawroty (dizy, dizy) / 12
There is too much pepper on my paprikash / 13
Trans / 14
A może naprawdę niebieski jest smutek / 15
Podniebienia / 16
Kęsy / 17
Wiele neonowych pętli / 18
Ambient & dropsy / 19
Broszki, broszki / 20
Coś? Bo nic / 21
Reckless / 22
Zadyszka / 23
Pora karmienia / 24
Co znaczy dobre / 25
Uwiódł mnie soczystej barwy łagodny zaśpiew / 26
Z dwojga, złego / 27
Piski / 28
Kiss kiss, bang bang / 29
Dziś także jestem za brakiem / 30

Praca w branży filmowej /	31
Szybcy i ślepi /	32
Tańcz, głupia, tańcz /	33
Wszystko świetnie, do czasu /	34
Mrówki w cukrze /	35
Kto się nie schowa, ten kryje /	36
Soundtrack /	37

INSTYTUT

Joanna Lech

Trans

Copyright:

© by Joanna Lech & Instytut Mikołowski

Redakcja:

Maciej Melecki

Projekt okładki i stron tytułowych:

Agnieszka Sitko

Grafika na okładce:

Julia Szwarc

Fotografia autorki na okładce:

P. Ł.

Wydanie I, 2016 r.

Biblioteka Arkadii – Pisma katastroficznego
tom 126

Wydawca:

Instytut Mikołowski

ul. Jana Pawła II 8/5

43-190 Mikołów

tel./fax: 32 738 07 55

www.instytutmikolowski.pl

ISBN 978-83-65250-12-4

Skład:

WiS Opcjon

Druk:

Zakład Poligraficzny Waldemara Wilińskiego

ul. Chopina 6, 44-100 Gliwice